

Sygn. akt V U 418/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant st. sekr. sądowy Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2017 r. w Kaliszu

odwołania W. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 27 lutego 2017 r. i 26 kwietnia 2017 r. Nr (...)

w sprawie W. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z 26 kwietnia 2017 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje W. J. (1) emeryturę poczynając od dnia 1 lutego 2017 r.,**
- 2. Umarza postępowanie co do decyzji z dnia 27 lutego 2017 r.,**
- 3. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz W. J. (1) kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

W dniu 02.02.2017 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla W. J. (1).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzjami z dnia 27.02.2017 r. i z dnia 26.04.2017 r. w sprawie (...) odmówił W. J. (1) prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 748.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji odwołanie złożył W. J. (1), podnosząc iż do stażu pracy w szczególnych warunkach winien mieć także uwzględniony okres pracy od 02.05.1979 r. do 30.04.1987 r. w Zakładach (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz palacza co, na których to stanowiskach wykonywał pracę stale i jest to praca na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O.podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania W. J. (1).

Decyzja z dnia 27.02.2017 r. została w toku postępowania uchylona.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

W. J. (1) urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 27 lat 1 miesiąc i 21 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od 13.11.1978 r. do 14.04.1979 r., od 15.06.1987 r. do 31.08.1994 r., od 24.10.1994 r. do 31.12.1998 r. w rozmiarze 11 lat 5 miesięcy i 6 dni.

Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 02.05.1979 r. do 30.04.1987 r. w Zakładach (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz palacza co.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 02.05.1979 r. do 30.04.1987 r. w Zakładach (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz palacza co.

W okresie od 02.05.1979 r. do 30.04.1987 r. odwołujący zatrudniony był w Zakładach (...). Ze świadectwa pracy z dnia 09.04.1987 r. wynika stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego i palacza co, ostatnio palacza co. Ze świadectwa pracy z dnia 30.05.2011 r. wynika stanowisko: kierowca, palacz co. W podaniu o pracę z dnia 28.03.1979 r. wskazano stanowisko kierowca i posiadaną przez kandydata kategorię prawa jazdy C. W skierowaniu do pracy wskazano stanowisko kierowca. W umowie o pracę z dnia 30.04.1979 r. wskazano stanowisko kierowca samochodu ciężarowego, podobnie w umowie o pracę z dnia 17.05.1979 r., angażu z dnia 28.05.1979 r., 28.12.1979 r., 10.03.1980 r., 21.10.1980 r. Na okres od 01.11.1981 r. do 31.12.1981 r. odwołujący został oddelegowany na stanowisko robotnika transportowego. W piśmie z dnia 25.11.1981 r. odwołujący wyraził zgodę na przeniesienie z dniem 02.01.1982 r. na stanowisko robotnika transportowego. Powyższe wynika także z angażu z dnia 20.10.1982 r. i z dnia 19.04.1982 r. Z angażu z dnia 01.07.1982 r. wynika stanowisko ślusarz, podobnie z angażu z dnia 02.11.1982 r. Z angażu dnia 15.02.1983 r., obowiązującego od 01.02.1983 r. wynika stanowisko kierowca samochodu ciężarowego. W piśmie z dnia 03.10.1983 r. wskazano, iż odwołujący od października 1982 r. jest zatrudniony jako kierowca samochodu ciężarowego S.. W angażu z dnia 03.10.1983 r. wskazano stanowisko kierowca samochodu ciężarowego – szczególne warunki. W umowie o dodatkowe czynności – spedycyjne, obowiązującej od dnia 01.02.1984 r. wskazano stanowisko kierowca samochodu ciężarowego S.. W karcie obiegowej zmiany z dnia 02.09.1985 r. wskazano stanowisko palacz c.o. wobec przekazania pojazdu do kapitalnego remontu z dniem 26.08.1985 r. W angażu z dnia 11.12.1986 r. określono stanowisko palacz c.o. Wskazano – praca w szczególnych warunkach. Podobnie w angażu z dnia 01.01.1987 r.

Odwołujący prawo jazdy kategorii C posiada od 30.10.1978 r.

Odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, oprócz okresu uznanego, także w okresach od 02.10.1979 r. do 31.10.1981 r. i od 01.10.1982 r. do 26.08.1985 r. jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

(dowód: akta osobowe odwołującego, zeznania odwołującego, zeznania świadków H. T., W. K., A. J.)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i kierowców autobusów.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 i). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stosunku pracy nie obowiązuje od dnia 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...)r. Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 27 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego - firma (...) obecnie nie istnieje i nie wystawił odwołującemu świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie wystawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, oprócz okresu uznanego, także w okresach od 02.10.1979 r. do 31.10.1981 r. i od 01.10.1982 r. do 26.08.1985 r. jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Sąd nie zajmował się okresem zatrudnienia odwołującego w firmie (...) jako palacz od 27.08.1985 r. do 30.04.1987 r. z uwagi na to, iż udowodniony okres pracy w szczególnych warunkach jest wystarczający do przyznania świadczenia, natomiast rozważania co do zatrudnienia jako palacz wymagałoby danych co do obsługiwanych pieców, co praktycznie jest nieosiągalne.

Odwołujący spełnił warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do przyznania emerytury wcześniejszej.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd orzekł jak w wyroku o uwzględnieniu odwołania, zmianie decyzji z dnia 26.04.2017 r. i przyznaniu odwołującemu emerytury od dnia 01.02.2017 r. Co do decyzji z dnia 27.02.2017 r. postępowanie podlegało umorzeniu wobec jej uchylenia w toku postępowania. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.

SSO Marzena Głuchowska